

SIDE 30/31

HELG

LØRDAGS-
REPORTASJEN

TEKST OG
FOTO:
Kjersti
Halvorsen

Lenge levde drømmen om et lystbåtmuseum i Son. Først tapte lokale entusiaster dragkampen, deretter Petter Olsen. 7. juni åpner museet. På Vollen i Asker.

Bygget lyser diskret og moderne mot oss i glass, stein og betong. På innsiden ligger en gammel eke fra Hvaler.

Robåten er gitt av en dame på 70 som har sluttet å ro. Kulturobjektet er skjenket det nye Oslofjordmuseet innerst i fjorden. Nå skal den omgjøres til rosimulator. På veggen midt imot vil man kunne se rett inn Hvalerarkipelet mens man roer.

Vestfoldingen Tron Wigeland Nilsen synes han har fått drømmejobben. Det er han som skal være daglig leder for Oslofjordens nye museum.

Oppvokst i Larvik, lærte han å ro før han kunne svømme og lese. Nå er han ansvarlig

Robåten er skjenket av en dame fra Hvaler

for museet som skal romme hele fjordens båtkultur og historiene rundt.

Innredningsarbeidet går for fullt og en Tunejolle ligger borte i et hjørne. Det gjenstår mye arbeid før museet til 70 millioner kroner åpner 7. juni.

Som kulturell «grunnkapital» har museet liggende nær 100 båter på lager rundt om i distriktet. Båtene er samlet inn av Follomuseum.

Båtsamlingen speiler kystkulturen i fjorden og det var denne kulturen entusiaster kjempet om å få til Sonhavn nord på begynnelsen av 2000.

Nå håper museet at Søs Bård Vegar Solhjell vil åpne museet. >>>

VINDU MOT FJORDEN: Om kort tid åpner museet som skal speile Oslofjordens båthistorie fra innerst til ytterst. Tron Wigeland Nilsen skal styre museet.

SIDE 32/33 LØRDAGS- REPORTASJEN

TEKST OG
FOTO:
Kjersti
Halvorsen

VINDU MOT FJORDEN: Det nye Oslofjordmuseet havnet til slutt i Vollen i Asker.

STANDSMESSIG: Tunejolla er på plass i museet. Om bord sitter daglig leder Tron Wigeland Nilsen og minnes fordums glans.

Fjordens skatter er snart i hus

Når Oslofjordmuseet skulle glippe til Vollen, kan vi trøste oss med at museet har havnet blant historisk sus. Det var her Roald Amundsens Maud ble sjøsatt.

Det hamres og pusses rundt ørene på Tron Wigeland Nilsen. Museets leder er en smule bekymret for åpningsdagen som nærmere seg. Nilsen og hans gode medhjelpere skal fylle et formidlingsareal på nær 1000 kvadratmeter og hadde det ikke vært for nærmeste nabo, Asker sjøskole, ville målgangen knapt vært mulig.

- Sjøskolen er museets viktigste sukseskriterium. Sjøskolen bidrar med et enormt nettverk, en masse kompetanse, og egen båtbygger. Skolen har en sentral rolle i opp-

byggingen av Oslofjordens nye museum og vil også ha lokaler i bygget, sier Nilsen.

15 båter

Vollen har mye historie å by på. Den mest kjente båten som har vært bygget her er polarskipet Maud, brukt av Roald Amundsen på hans nordpolekspedisjon i 1918-1922. Arbeidet skjedde under Christian Jensen. Johan Anker fikk også stor suksess med sine seilbåter. Båtene hans ble brukt i mange konkurranser både i inn- og utland og det var i en av Johan Ankers båter at Kronprins Olav vant OL-gull. Anker regnes som én av Norges fremste båtkonstruktører, med Drake som kanskje den mest kjente.

Anker & Jensen båtbyggeri var kjent langt utenfor Norges grenser. I 1915 skilte Anker og Jensen lag og startet hvert sitt båtbyggeri. Jensen ville satse mer på større trebåter, mens Anker konsentrerte seg om å bygge seilbåter.

GJØRES KLAR TIL UTSTILLING: Oslojolle, bygget i årene 1937-70.

- Dette er et tradisjonsrikt område, bekrefter Larsen som likevel ikke har tenkt å hvile på buktas laurbær.

- Vi skal representere hele Oslofjorden og har ambisjoner om å samarbeide med både Østfold- og Vestfold-museene. Vi har allerede en basis på cirka 100 båter som Follo museum har samlet inn, og vil satse på skiftende utstillinger og ulike temaer.

Snekka

Det første som vil møte publikum på åpningsdagen den 7. juni, er ei snekke.

- Snekkja er vel det folk flest forbinder med Oslofjorden, hvis vi ser litt bakover i tid.

På åpningsdagen vil man kunne studere rundt 15 båter, alt fra Tunejolla og Killin-

NABO: Asker sjøskoles rektor Terje Wold.

gen, til 60-tallets Herva landstedsbåt. En brygge er i ferd med å ta form i museet og her skal det ligge en Strandebarm.

- Den ble jo opprinnelig bygget i Hardanger, men båten ble solgt langs kysten. Vårt eksemplar er hentet fra Drøbak, gitt av en familie som har hatt den siden 1930-tallet.

Gode historier

Museets daglige leder sier at historiene rundt båtlivet er minst like viktige som båtene.

- Vi håper å kunne samle inn fortellinger som vil gi et bilde av livet i Oslofjorden, sier han og legger til at interaktive skjermer, ro-simulator og temavegger også vil bli å finne i museet.

Bølger i retten

Akershus fylke ønsket i utgangspunktet at fjordens nye båtmuseum skulle ligge i Son.

Entusiaster som daværende kultursjef Birger Hekkelstrand og kulturpolitiker Thove Hov Eggen jobbet for planene, men da verken Vestby kommune eller private aktører klarte å legge fram konkrete planer for det avsatte museumsområdet på Son havn nord, ble lokaliseringen flyttet til Vollen i Asker. Havn i Son fikk sine boligblokker, samt en matbutikk som aldri åpnet, men endte opp som Europris.

Parallelt jobbet milliardæren Petter Olsen fra Hvitsten med å omdanne tidligere Son marina til et kystkultursenter. Dette ville ikke eierne ha noe av, og marinaen ble omgjort til spahotell med boliger og leiligheter.

Oslofjordmuseet i Vollen i Asker åpner 7. juni. Museet var beregnet å koste 50,4 mill. kroner, men blir 7,5 mill. kroner dyrere.

Fylkets andel var 23 mill., mens Asker kommune skulle bidra med 15. mill. og Stiftelsen Follo museum 12,4 mill. Den siste summen er ikke innbetalt innen fristen 1. januar 2010.

Det nye Oslofjordmuseet starter med andre ord sitt virke med noen bølger i retten.

PLANER: Thove Hov Eggen og Birger Hekkelstrand mens Son fremdeles var aktuell.

Staten burde skamme seg. De har ikke gitt en krone til etableringen av Oslofjordmuseet

TRON WIGELAND NILSEN
daglig leder

<NABO: Sjøskolens båter, med det nye museet i bakgrunnen.

KLAR FOR UTSTILLING: Eke fra Hvaler.

Blant annet er det inngått et samarbeid med VEAS (Vestfjordens avløpsselskap) der man skal ta for seg problematikken rundt en renere fjord.

To millioner

Larsen mener det har skjedd en renessanse innen folks interesse for kystkultur de siste 30-40 årene. Målet er at 30.000 skal finne veien til museet i året.

- Men staten burde skamme seg. De har ikke gitt en krone, sier Larsen.

Med sin beliggenhet helt innerst i fjorden har Oslofjordmuseet en formidabel oppgave foran seg med å få folk til museet.

- Vi sier at mellom oss og Færder finner vi cirka to millioner mennesker. Vi ligger ved Norges største trafikkåre for skipstrafikk. Utfordringen blir å trekke folk innover i fjorden, ikke bare se dem forsvinne nedover svenskekysten eller sørlandskysten.